

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

02.09.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

inews.bg

✓ **Офшорките влизат в отделен закон догодина**

Обществените поръчки са сериозен публичен ресурс, който страната ни трябва да използва ефективно и да няма съмнения за непрозрачност при търговете. Това мнение от страна на бизнеса отдавна е изказано, но трудно се спазваше.

Офшорките влизат в отделен закон догодина

На този етап не се предвижда промяна в режима на обжалване на решението за възлагане на обществената поръчка, обясни още Даниела Бобева при представянето на промените.

При публичните покани ще продължи да няма възможност за обжалване, при тях единствената възможност на недоволните от избора фирми остава сезиране на АДФИ и Сметната палата. При процедурите за обявяване на обществена поръчка по ЗОП редът остава същият, обжалване пред КЗК и след това пред ВАС.

Според нея догодина ще се мисли за създаването на изцяло нов Закон за обществените поръчки, който ще бъде направен съобразно европейските директиви. Сегашният закон е променен 27 пъти, което не би трябвало да се случва, обясни Ивелин Желязков, юридически консултант и директор "Тристранно сътрудничество" към Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Юристът припомни, че когато даден нормативен акт е преправян толкова много пъти, то е редно той да бъде изначално написан. Промените се очаква да бъдат гледани на първо четене в парламента още в началото на есента.

Със сега подготвяните промени в Закона за обществените поръчки (ЗОП) поне частично се очаква да бъде подобрена ситуацията и повече фирми да имат достъп до конкурсите. Само за миналата година обществените поръчки са били за почти 6 млрд. лева.

Той припомни, че това е около 9% от БВП на страната и заради това е от голямо значение как точно се харчат тези публични средства. Напоследък основно се спекулира с възможността офшорни компании да участват в поръчките, като те впоследствие да прехвърлят по-голямата част от отговорностите на подизпълнителите.

Практиката през последните години показва, че при такова прехвърляне обикновено се размива отговорността за изпълнението на поръчката и съответно изпълнението ѝ се забавя.

Лоши примери в това отношение са обекти, при които цялата дейност се прехвърля на подизпълнителя, като той е един човек и дори не знае, че на негово име има компания, спечелила поръчка. Задължително трябва да е разписано много добре в закона каква е офшорната фирма и кои компании стоят зад нея, обясни Желязков.

Той допълни, че достъп до обществените поръчки трябва да се дава на всички фирми, стига да се знае добре техният предмет на дейност, управляващи и финансовата им история. Експертът припомни, че трябва да се даде възможност и на новосъздадените фирми да кандидатстват за поръчки, независимо че нямат кредитна история или доказан опит в сферата на поръчката.

Възможно е създателите на тези фирми, които при строителството например обикновено са консорциуми, да са с богат опит в изпълнението на поръчки. Заради това трябва ясно да се разпише моментът със собствеността на фирмата и кой стои зад нея, поясни Желязков.

Приветствани от бизнеса промени

Според него предложенията за промени в Закона за обществените поръчки (ЗОП) имат доста положителни черти, но не всички предложения на асоциацията са били приети. Засега е подкрепена идеята да се забрани на администрацията да изисква от кандидатите допълнителна информация, която е публична и може да бъде получена по служебен път от други институции.

Досега изискването на подобни данни създаваше много проблеми на бизнеса, както и редене по опашки. За самите компании ще е добре да отпадне и задължението им да купуват документация за всеки търг. Тази информация е публично достъпна, а за в бъдеще идеята е да бъде качвана и на интернет страницата на възложителя, обясни Желязков. Друга добра идея на законотворците е да се уеднаквят изискваните документи за кандидатстване по ЗОП там, където е възможно. Така няма да се даде възможност на администрация при всяка отделна поръчка да изисква допълнителни документи от кандидатите по нея.

Проблем за кандидатите за обществени поръчки до момента бе и голяма "цедка" при избора на компании, които да се допуснат до конкурса. С изготвяните промени в момента се забранява на възложителя да включва и допълнителни предмети по поръчката. Чрез тази мярка се очаква да бъде позволено на по-голям брой компании да се включват в конкурсите.

Сериозна положителна промяна на закона ще бъде и възможността възложителят директно да плаща на подизпълнителя до 30% от поръчката. Това първо ще намали междуфирмената задължнялост, а също така ще бъдат поне малко коригирани проблемите при неплащане изцяло на средствата от изпълнителя на поръчката към

подизпълнителите. Подобни проблеми през миналата година имаше при строителството на магистрала "Тракия", припомниха специалисти.

От бизнеса са на мнение, че е задължително при големите поръчки по ЗОП да бъдат използвани услугите на външни консултанти, които да са част от комисията при отварянето на офертите. Така външен експерт ще може да изразява мнение дали е добре обосновано дадено предложение.

В момента в комисиите участват единствено хора от администрацията, които обикновено са съгласни с предложеното решение на управителя.

В предложените промени отпада възможността възложителите да искат доказване на добро финансово състояние през последните няколко години. Това ще позволи на компании, които работят "на загуба" в последно време, също да участват в търговете за обществени поръчки.

Чрез тази мярка се очаква в конкурсите да започнат да участват компании, които не са били допускани през последните години, обясни вицепремиерът Даниела Бобева. Според бизнеса е добра идеята свързаните лица и компании да не могат да кандидатстват за една и съща поръчка. Така ще се получи по-добра и реална конкуренция при компаниите. Никъде в закона обаче няма забрана изпълнителят и подизпълнителят да са свързани лица. В процедура за възлагане на обществена поръчка няма да могат да участват и лица, които имат неизплатени задължения към подизпълнители, установени с влязло в сила съдебно или арбитражно споразумение. Отпада и изискването подизпълнителите да доказват съответствие с критериите за подбор, а отговорност за избора на подизпълнители ще носи изцяло изпълнителят.

С промените в закона се задължават изпълнителите да прекратяват договорите си с онези подизпълнители, които на свой ред са наели други подизпълнители. Според новите текстове "подизпълнителите няма да имат право да превъзлагат една или повече от дейностите, които са включени в предмета на договора за подизпълнение". Тази забрана обаче няма да се смята за нарушена, ако става въпрос за "доставката на стоки, материали или оборудване, което не включва монтаж, както и сключването на договори за услуги, които са не са част от договора за подизпълнение".

Ако се установи нарушение на забраната, изпълнителят на обществената поръчка е задължен до 14 дни да прекрати договора си с конкретния подизпълнител.

Добра идея на законотворците е да се поддържа и публична информация на страниците на възложителите по отношение на изпълнението на обществените поръчки. Това ще бъде нова графа към конкурсите, а на интернет страниците ще е "Профил на купувача".

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Кризата не е променила драстично структурата на българската икономика

Въпреки продължаваща вече няколко години криза структурата на българската икономика не е претърпяла драстична промяна. Това показват предварителните данни за 2012 г. на Националния статистически институт. Броят на предприятията в нефинансовия сектор се увеличава, същото важи и за произведената продукция и добавена стойност.

Удареното строителство

Строителните предприятия и търговците са понесли най-големия удар от тежката ситуация, след като над 9200 компании от двата сектора са спрели работа през миналата година. За периода от 2009 до 2012 г. отчетливо намалява само продукцията в строителството - с над 34 процента, за сметка на тази в промишлеността. Заетите през последните четири години също спадат най-много в строителството - от 237 хил. на 151 хил. Данните показват, че за четири години работещите в нефинансовите предприятия се понижават със 164 хил.

Най-много инвестиции в промишлеността

Натрупаните преки чужди инвестиции в края на миналата година са достигнали 21.6 млрд. лв. Най-привлекателният отрасъл продължава да бъде промишлеността, следван от услугите. Тези два сектора формират 64% от общия обем на чуждите вложения през миналата година, а относителният им дял нараства с 4.7 пункта на годишна база.

Тежката икономическа ситуация не е ограничила придобиването на дълготрайни материални активи. През миналата година компаниите са задели за тази цел почти 19 млрд. лв., като е отчетено нарастване от 5.8% в сравнение с предходната година.

Вижда се промяна в структурата на тези разходи. Относителният дял на инвестициите в машини, производствено оборудване и апаратура нараства с 9.1 пункта на годишно ниво и достига 36.2%. Най-много намаляват вложените средства за придобиване на сгради, строителни съоръжения и конструкции - със 7.8 пункта. По-малко е понижението при закупуване на земя - с 1.1 пункта, и транспортни средства - с 0.5 пункта.

312 458

СА БИЛИ ДЕЯСТВАЩИТЕ НЕФИНАНСОВИ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕЗ 2012 Г., КОЕТО Е С НАД 2500 ПОВЕЧЕ В СРАВНЕНИЕ С ГОДИНА ПО-РАНО

121.9
МЛРД. ЛВ.

Е СТОЙНОСТТА НА ПРОИЗВЕДЕНАТА ОТ ТЯХ ПРОДУКЦИЯ

35.5
МЛРД. ЛВ.

Е СТОЙНОСТТА НА РЕАЛИЗИРАНАТА ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ ПО ФАКТОРНИ РАЗХОДИ, СРЕДНО 34.363 МЛРД. ЛВ. ГОДИНА ПО-РАНО

1 878 935

СА БИЛИ ЗАЕТИТЕ В ТЕЗИ КОМПАНИИ, КОЕТО Е НАМАЛЯЛИЕ С БАИЗО 36 ХИЛ. НА ГОДИШНА БАЗА

32 479

Е БИЛ БРОЯТ НА ПРОМИШЛЕНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ ПРЕЗ МИНАЛАТА ГОДИНА, КОЕТО Е СЪС 165 ПО-МАЛКО В СРАВНЕНИЕ С 2011 Г.

63.1
МЛРД. ЛВ.

Е ПРОИЗВЕДЕНАТА ПРОДУКЦИЯ В ПРОМИШЛЕННОСТТА, КОЕТО Е 51.8% ОТ ОБЩИЯ ОБЕМ НА ПРОДУКЦИЯТА НА НЕФИНАНСОВИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

617 419

СА БИЛИ ЗАЕТИ В ПРОМИШЛЕННОСТТА, КОЕТО Е 32.9% ОТ РАБОТЕЩИТЕ В НЕФИНАНСОВИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ, ЗА ГОДИНА БРОЯТ ИМ НАМАЛЯВА С 14 ХИЛ. ДУШИ

12.7
МЛРД. ЛВ.

Е СТОЙНОСТТА НА ПРОИЗВЕДЕНАТА СТРОИТЕЛНА ПРОДУКЦИЯ ПО ТЕКУЩИ ЦЕНИ, КОЕТО Е 10.4% ОТ ОБЩИЯ ОБЕМ НА НЕФИНАНСОВИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

16.1
МЛРД. ЛВ.

Е БИЛ ОБОРОТЪТ В ТЪРГОВИЯТА, КОЕТО Е 13.2% ОТ ОБЩИЯ ОБЕМ НА ПРОДУКЦИЯ НА ЦЕЛЯЯ НЕФИНАНСОВ СЕКТОР

138 541

СА БИЛИ ТЪРГОВСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ, КОЕТО Е 44.3% ОТ ВСИЧКИ В НЕФИНАНСОВ СЕКТОР

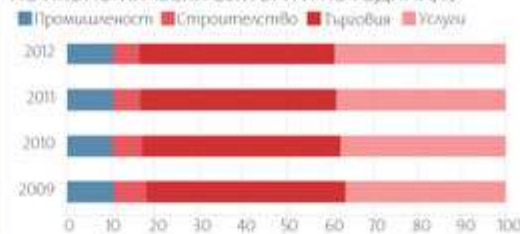
30
МЛРД. ЛВ.

Е БИЛА СТОЙНОСТТА НА ПРОИЗВЕДЕНАТА ПРОДУКЦИЯ В СЕКТОРА НА УСЛУГИТЕ, КОЕТО Е 24.6% ОТ ОБЩАТА

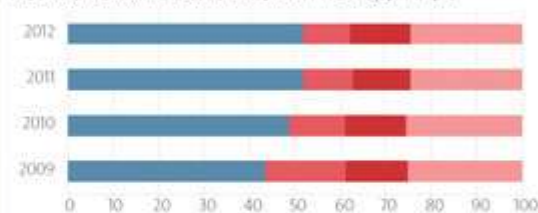
122 126

СА БИЛИ ПРЕДПРИЯТИЯТА ОТ СЕКТОРА НА УСЛУГИТЕ, ИЛИ 39.1% ОТ ОБЩИЯ БРОЙ

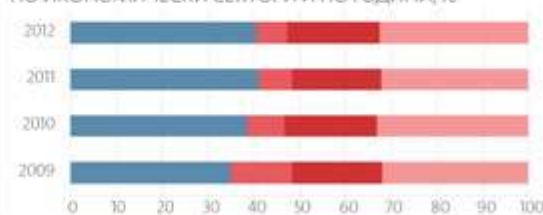
ПРЕДПРИЯТИЯТА ПО ПО ИКОНОМИЧЕСКИ СЕКТОРИ И ПО ГОДИНИ, %

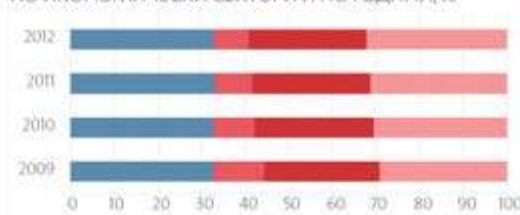
ПРОИЗВЕДЕНАТА ПРОДУКЦИЯ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ СЕКТОРИ И ПО ГОДИНИ, %

ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ СЕКТОРИ И ПО ГОДИНИ, %

ЗАЕТИТЕ ЛИЦА ПО ИКОНОМИЧЕСКИ СЕКТОРИ И ПО ГОДИНИ, %

ПРЕКИТЕ ЧУЖДЕСТРАННИ ИНВЕСТИЦИИ В ПРЕДПРИЯТИЯТА ОТ НЕФИНАНСОВИЯ СЕКТОР ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ КЪМ 31.12

- СЕАСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО
- ДОБИВНА, ПРЕРАБОТВАЩА И ДРУГА ПРОМИШЛЕННОСТ; ДОСТАВЯНЕ НА ВОДИ; КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ
- ОТПАДЪЦИ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ
- ТЪРГОВИЯ; РЕМОНТ НА АВТОМОБИЛИ И МОТОЦИКЛЕТИ; ТРАНСПОРТ, СКЛАДИРАНЕ И ПОЩИ; ХОТЕЛИЕРСТВО И СЪЗДАВАНЕ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ТВОРЧЕСКИ ПРОДУКТИ; ДАЛЕКОСЪБЩЕНИЯ
- ОПЕРАЦИИ С НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
- ПРОФЕСИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ И НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ; АДМИНИСТРАТИВНИ И СПОМАГАТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ
- ДРУГИ УСЛУГИ

РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ АКТИВИ ПРЕЗ 2011 И 2012 Г. ПО ВИДОВЕ

Източник: НСИ

✓ Държавата е харчила повече, за да издържа апарата си

Бюджетният дефицит е стигнал 168.2 млн. лв. в края на юли, след като за седемте месеца на миналата година имаше излишък от 200 млн. лв. Това съобщава Министерството на финансите, като посочва, че само през юли на месечна база е отчетен дефицит от 162 млн. лв.

Към същия период във фискалния резерв е имало 5.6 млрд. лв. Тенденцията е той да намалява, тъй като е първият източник за финансиране на недостига.

Поводи за внимание

През първите седем месеца на годината от разходите най-сериозно се увеличават текущите – с 8.8% до 13.9 млрд. лв., докато инвестиционните разходи нарастват само с 2% до 1.64 млрд. лв. Изводът е, че до края на юли държавата е увеличавала бюджетния дефицит главно за да издържа апарата си, като е покривала недостига със заеми и стари спестявания във фискалния резерв.

Това не е предизвикало сериозен натиск върху бюджета, защото приходите също се увеличават, макар и с по-малък процент - 988 млн. лева, или с 6.4%. В това число обаче влизат и европейските средства, а тяхното предназначение не може да се променя.

Така до края на годината правителството ще има две затруднения във фискалната политика. От една страна, да намери средства за съфинансиране на европейските проекти и общите инвестиционни разходи, а от друга страна, да финансира недостига на средства за рутинното функциониране на институциите.

Според източник от Министерството на финансите през следващата година ще се търси решение на проблемите, като се разработват два варианта за бюджет 2014. При първия ще се цели дефицитът да е под 2% от брутния продукт, ако не се предприемат реформи в публичните сфери. При втория сценарий се допуска дефицитът отново да е два процента от БВП, но допълнителните разходи ще са за финансиране на еднократни разходи по реформите, които се направят.

Министерството на финансите не планира да промени ограничението (въведено през 2011 г. при Симеон Дянков), което забранява бюджетният дефицит да надхвърля 2% от БВП, което е по-строго от европейската 3-процентова бариера.

Как се развиват приходите

Въпреки че в сравнение с миналата година консолидираните приходи на бюджета се увеличават, реалността е, че не при всички източници събираемостта върви по план. Така например при ДДС и данъка върху доходите приходите растат, но при акцизите и данък печалба изпълнението е по-ниско от миналогодишното.

Точно с очакваното неизпълнение на постъпленията управляващите мотивираха актуализираха бюджета.

Операции по финансирането

До края на юли правителството е емитирало държавни ценни книжа за 1.49 млрд. лв. и е изплатило падежирали дългови книжа за 210 млн. лв., без в това да се включат глобалните облигации, за които падежът настъпи през януари.

През август е направено погашение в размер на 800 млн. лв. по извънредната емисия ДЦК, с които се платиха земеделските субсидии в началото на годината, като тази сума е извадена от фискалния резерв.

Ако правителството изпълни актуализираната си цел за дефицит, в следващите месеци разходите ще надхвърлят приходите с 1.43 млрд. лв. и тези средства ще трябва да се покрият с новоемитиран дълг, за да се изпълни изискването в края на годината във фискалния резерв да има поне 4.5 млрд. лв.

✓ Икономическото доверие в еврозоната расте въпреки рекордната безработица

Оптимизмът за подобряването на икономиката на еврозоната набира инерция и през август въпреки рекордното ниво на безработицата. Последните данни за икономическото доверие и бизнес климата в региона дават надежди, че валутният съюз ще възстанови икономическия си растеж след продължилата шест тримесечия рецесия, но и подчертават нарастващите различия между отделните членки.

Оптимистично настроение

Измерваният от Европейската комисия индекс на бизнес и потребителско доверие се подобрява за четвърти пореден месец, като позитивната тенденция е особено силна в Германия и Холандия, но се наблюдава и в Италия, Франция и Испания. Съставният показател се е повишил с 2.7 пункта до 95.2 пункта през август, което е най-високата му стойност от две години. Отделният индекс на бизнес климата се е подобрил до -0.20 спрямо -0.53 през юли. Показателите на доверие в секторите на услугите и индустриалното производство също са се подобрили, но остават на негативни нива.

Въпреки последните сътресения на финансовите пазари, икономистите виждат в данните от еврозоната знак, че регионът най-после се измъква от последствията на дълговата и банкова криза. "Най-тежката фаза на кризата и най-трудният период на стягане на коланите вече са зад гърба ни", заявява Дирк Шумахер, икономист в Goldman Sachs, цитиран от Reuters.

Евростат публикува предварителни данни, според които инфлацията в еврозоната през август е спаднала до 1.3% спрямо 1.6% през юли, основно благодарение на понижение на цените на енергетиката. Слабият ръст на потребителските цени е още един добър знак за икономиката, тъй като ще увеличи покупателната способност на домакинствата. Ниската инфлация също така дава възможност на Европейската централна банка да задържи или дори да понижи отново основната си лихва, за да подпомогне икономическото възстановяване.

Рисковете остават

Подобриеното на икономическото доверие е в контраст с безработицата, която остава на рекордно високите си нива от 12.1% в еврозоната и 11% в целия Европейски съюз през юли. Нивата остават непроменени спрямо предишния месец, но се запазва тенденцията на леко понижаване броя на безработните – с 33 хил. в ЕС и 15 хил. в еврозоната. Тази статистика

е особено показателна за различията между различните членки като Германия от една страна и държави като Испания и Гърция, където подобрението все още не се усеща.

"Това показва, че е глупаво да се декларира край на кризата", отбелязва пред Reuters Юрген Фитчен, зам.-изпълнителен директор на Deutsche Bank. Докато в Германия без работа са едва около 5%, в Гърция показателят е внушителните 28%, а в Испания - 26 на сто. В България безработицата също запазва нивата си от предишните два месеца, като остава над средното за ЕС – 12.7%. Проблемът при младежите остава основен, като европейските граждани под 25-годишна възраст без препитание са били близо 5.6 млн. през миналия месец, 3.5 млн. от които във валутния съюз. "Не сме преодолели негативната динамика в Южна Европа. Слабостта на банките, ниският растеж и високата безработица все още представляват заплаха", предупреждава Гунтрам Волф от тинк-танка Bruegel.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Показват ни с e-mail какви данъци плащаме

Фирмите и гражданите ще получават e-mail от Националната агенция за приходи след всяко плащане на данъци, научи "Стандарт". В този e-mail ще се описва кои задължения към хазната са погасени с преведените пари.

Новата услуга стартира в петък първо за големите и средните данъкоплатци, тъй като всички регистрирани по ДДС фирми и граждани задължително обявяват пред НАП e-mail за кореспонденция. Броят на големите данъкоплатци е около 1000, а на средните - близо 4000. От новата услуга обаче могат да се възползват всички.

В приходната агенция знаят електронните пощи и на хиляди обикновени граждани, които са ги обявили в годишните си данъчни декларации за облагане на доходите. Получаването на e-mail при плащането на данъци е удобно заради въведената единна сметка за внасяне на всички налози. Например, ако фирмата преведе 100 000 лв. на НАП, ще получи e-mail, в който ще бъде описано каква част от сумата е отишла за погасяване на ДДС, каква част за осигуровки на работниците, каква част например за старо задължение по налога върху печалбата или по ревизионен акт.

Гражданите и фирмите могат и сами да следят по интернет какви задължения имат към хазната. Това става, като си вземат от офис на НАП Персонален идентификационен код. С него през сайта на НАП имат достъп до своята данъчно-осигурителна сметка, където може да се видят подробности за всяко задължение и плащане.